

Jan van Buren

Dopen, wat zegt de Bijbel hierover?

“Ga dan heen, onderwijs al de volken, hen dopen in de Naam van de Vader en van de Zoon en van de Heilige Geest, hun lerend alles wat Ik u geboden heb in acht te nemen”.

“Laten wij daarom het eerste onderwijs met betrekking tot Christus laten rusten, en doorgaan tot de volmaaktheid, zonder opnieuw het fundament te leggen van bekering van dode werken en van geloof in God, van de leer van dopen (...)”.

Matteüs 28:19; Hebreëen 6:1-2

1. De grote zendingsopdracht

1.1. Ga heen en onderwijs hen

Nadat de Heere Jezus is teruggekeerd naar de hemel, hebben Zijn discipelen gehoor gegeven aan Zijn opdracht. Zij moesten wereldwijd het evangelie gaan prediken, te beginnen in Jeruzalem. Daarna moesten zij hen die tot bekering en geloof waren gekomen dopen in de Naam van de Vader en van de Zoon en van de Heilige Geest. En hen onderwijzen om alles wat Hij hun geboden had in praktijk te brengen.

De doop heeft betrekking op het leven van de christen vanaf zijn bekering, en niet op de eeuwige behoudenis. *“Wie geloofd zal hebben en gedoopt zal zijn, zal zalig worden, maar wie niet geloofd zal hebben, zal verdoemd worden”* (Mark. 16:16). 'Zalig' zoals de HSV vertaalt, wil hier niet zeggen 'gelukkig', maar 'behouden'. Zoals schipbreukelingen door het water, door de gevaren heen behouden aan land kwamen (Hand. 27:44).

De doopraktijk leert dat veel christenen zich na hun bekering niet laten dopen (soms uit onkunde, of door vrees voor mensen). En velen worden wel gedoopt, die zich niet bekeerd hebben, zoals zuigelingen. Voordat Napoleon de inschrijving in de burgerlijke stand invoerde, was de inschrijving in het kerkelijk register van een zuigeling na zijn besprenkeling tevens zijn registratie als wereldburger. Het was een aardse formaliteit en had niets te maken met de positie in het koninkrijk van God.

Door gedoopt te worden, laat een pasbekeerde op een symbolische manier zien, wat er innerlijk met hem is gebeurd. Het behoort, zoals de schrijver van de brief aan de Hebreeëen leert, bij het begin van het christenleven, toen we tot geloof kwamen, bij onze bekering.

De Heere Jezus gaf het zendingsbevel aan de discipelen, om de wereld in te gaan en het evangelie te prediken. En daarbij ook de opdracht om hen die de boodschap geloofden, op grond van hun getuigenis te dopen.

Ongeveer aan het einde van het apostolische tijdperk ging de schrijver van de brief aan de Hebreëën ervan uit, dat zijn lezers wisten wat de christelijke doop betekende. Wij hebben het complete Nieuwe Testament in ons bezit. En daarmee alles wat de apostelen gepredikt hebben, en wat de Heere Jezus hun heeft geleerd. Ondanks het kennen van de Bijbel is er veel onwetendheid over de doop. Bij vele christenen zijn de verschillende aspecten ervan nog onbekend.

1.2. De les van de geschiedenis

Uit de geschiedenis van de gemeente weten we dat er spoedig allerlei dwaalleringen zijn binnengeslopen. Dat waarvoor op de laatste bladzijden van de Bijbel wordt gewaarschuwd, gebeurde inderdaad: enerzijds het afdoen van Gods Woord, en anderzijds ook menselijke leringen en gebruiken eraan toevoegen. Toen de komst van de Heere Jezus om Zijn Koninkrijk op aarde te vestigen uitbleef, ontstond de zogenaamde vervangingstheologie. Dat is de leer dat de gemeente, of de kerk, in de plaats van Israël is gekomen. De doop, het ondergaan in het water, werd vervangen door de besprenkeling met water. In het jaar 313 ging keizer Constantijn over tot het christendom. Van jong tot oud werd de doop verplicht gesteld, ook voor onwillige onderdanen.

Men ging de mensen leren dat het water van de doop de erfzonde afwast. Anderen zeiden dat de doop het uiterlijke teken was van het nieuwe verbond, dat God had gesloten met de kerk. Ook zijn er christenen die leren dat men door de besprenkeling met water opnieuw geboren wordt en mag weten een lid te zijn van het lichaam van Christus, de gemeente. En dat de dopeling, veelal een pasgeboren kind, later op grond hiervan kan zeggen dat God hem of haar heeft aangenomen als Zijn kind. Men noemt dit wel de veronderstelde wedergeboorte.

De Heere Jezus zei tegen Nicodemus dat de voorwaarde om het Koninkrijk van God binnen te gaan, is dat men door water en Geest opnieuw geboren is (Joh. 3:3-8). Het water waarover de Heere Jezus spreekt, is een beeld van het levende Woord van God (vgl. Joh. 4:14; 7:38-39; Ef. 5:26). Dat iemand bij het volk van God wordt ingelijfd, baseert men meestal op de instelling van de besnijdenis. Dat is het zichtbare teken en zegel van het verbond dat de HEERE met Abraham en zijn nakomelingen sloot. Men leert dan dat de doop in de plaats van de besnijdenis is gekomen.

In Kolossenzen 2 gaat het echter niet over de letterlijke besnijdenis, maar over de besnijdenis van het hart. Dit vindt plaats als iemand zich met berouw over zijn

zonden tot God bekeert en het oordeel uitspreekt over zijn zondige vlees, zijn zondige natuur en daden (Kol. 2:11-12).

1.3. Verzoend met God en gereinigd van zonden

Vanaf de zondeval had God duidelijk gemaakt dat Hij op grond van het bloed van een *onschuldig offer* de zonden kan vergeven. De offerdienst die God aan het volk Israël had gegeven, verwees symbolisch naar het offer van Christus. Door Zijn dood aan het kruis kunnen mensen met God verzoend worden. Zij ontvangen vergeving van zonden en afwassing van de zonden in Zijn bloed (Openb. 1:5).

Om als Gods volk rein voor Hem te leven, had God aan Israël diverse reinigingsrituelen voorgeschreven (Lev. 8; 14-15; Num. 19). Het zijn rituelen die voor ons een diepe symbolische betekenis hebben en tonen hoe wij als christenen, na onze bekering, rein voor God kunnen leven.

In het Nieuwe Testament lezen we over de instelling van de doop, en van het avondmaal. Deze tekenen stelde de Heere Jezus in voor Zijn discipelen, en beide inzettingen wijzen terug naar Zijn dood en opstanding. Bij het avondmaal denken we aan de Heere Jezus Christus, Die Zijn lichaam overgaf in de dood. Hij droeg de zonden van allen die geloven in Zijn plaatsvervangend werk. Op grond van Zijn Woord hebben zij de zekerheid dat God hen heeft gereinigd van al hun zonden, en dat niets hen meer scheidt van Zijn liefde.

De doop is het symbool van het met Christus gestorven zijn. En ook van het opgestaan zijn met Hem, om voortaan in een nieuw leven met Hem te wandelen. Door zich te laten dopen laat een christen zien dat hij één is met Christus. Het Griekse woord '*baptizo*' is een versterkte vorm van het woord '*bapto*'. De doop is een eenmalige gebeurtenis, maar dient blijvend zichtbaar te zijn in het leven van de dopeling. Zoals het volgende voorbeeld illustreert. De beroemde Griekse arts en dichter Nicader schreef in een recept voor ingemaakt zuur: de groente moet men dopen (= '*bapto*') in kokend water en dan dopen (= '*baptizo*') in azijn. Bij het laatste brengt dit een blijvende verandering in de smaak en houdbaarheid van de groente teweeg (einde citaat). Je zou de doop ook kunnen vergelijken met een lap stof, die in een verfbad wordt ondergedompeld. Dit geeft een zichtbare en blijvende verandering aan de stof.

In de Bijbel lezen we over verschillende 'dopen'. In het volgende overzicht willen we die de revue laten passeren, en de betekenis ervan in een kort commentaar toelichten. Vervolgens willen we de verschillende aspecten van de christelijke doop bezien, en wie er gedoopt werden.

2. De doop met de Heilige Geest

Op de Pinksterdag stortte God Zijn Geest uit op de honderdtwintig gelovigen, die in de bovenzaal bijeen waren. Wat Johannes de Doper had geprofeteerd, vond plaats. Het was ook de door de Heere Jezus toegezegde belofte van de Vader aan de discipelen. Daarbij vond de gedeeltelijke vervulling van de profetie van Joël plaats (Matt. 3:11; Mark. 1:8; Luk. 3:16-17; Hand. 2; vgl. Joël 2:28-29).

Op die dag werden deze gelovigen door de Heilige Geest tot één lichaam gedoopt. Zo ontstond de gemeente van onze Heere Jezus Christus. Na deze bijzondere gebeurtenis op de Pinksterdag ontvangt ieder die God gehoorzaamt, en Zijn Woord gelooft, de inwoning van de Heilige Geest. Zo wordt de doop met de Heilige Geest ook op ons toegepast en worden wij toegevoegd aan het lichaam van Christus, de gemeente (Hand. 1:5; 2:4; 5:32; 1 Kor. 12:12-13; Ef. 1:13-14; 4:4).

De doop met de Heilige Geest ging gepaard met de volgende tekenen:

- (a) Het geluid *als van* een geweldig gedreven wind (Gr. *'pneuma'*). Dit is een beeld van de kracht van de adem van God.
- (b) Iedereen in de samengekomen menigte hoorde de apostelen in hun eigen taal spreken. De taalbarrière werd tijdelijk opgeheven.
- (c) Op de hoofden van de apostelen waren tongen *als van* vuur.

Het Woord van God wordt vergeleken met een vuur. Dit gebeurt als de Heilige Geest het Woord toepast op het hart en leven van de mens (Jer. 23:29). Het vuur wordt in het leven van gelovigen zichtbaar, als zij verkeerde dingen in hun leven veroordelen en wegdoen. Zij verspreiden Gods licht en Zijn warme liefde wordt voelbaar in hun leefomgeving. Vuur heeft verschillende eigenschappen: het *verteert* dingen die je erin werpt, het *geeft warmte* en het *geeft licht*. Zo gingen de discipelen als vurige getuigen van Christus de wereld in. We kennen voorbeelden als Apollos, Paulus en Petrus (Hand. 18:25; Rom. 12:11; 1 Petr. 4:8).

3. De doop met vuur

Johannes de Doper doopte met water en hij predikte dat Hij Die na hem kwam, de Messias, niet met water zou dopen, maar met de Heilige Geest en met vuur. We zagen al dat de doop met de Heilige Geest heeft plaatsgevonden op de Pinksterdag in Jeruzalem. Dit ging gepaard met tongen *als* van vuur op de hoofden van de aanwezigen. Maar dit is niet wat bedoeld wordt met de doop met vuur.

Dit zal gebeuren in de toekomst, kort vóór en bij de verschijning van de Heere Jezus. Nu is Hij nog steeds de door de wereld verworpen en gekruisigde Redder. Als Hij straks terugkomt met Zijn heiligen en met Zijn engelen, zal Hij als de Rechter de wereld oordelen en dopen met vuur. Alles waarvoor geen plaats is in het komende Koninkrijk, zal weggespoeld worden door de Geest van oordeel en de Geest van uitbranding.

Wat Johannes de Doper aankondigde, was al lang tevoren door de profeten Jesaja, Jeremia en Zacharia voorgezegd. Het is de wraak van God over hen die het evangelie van onze Heere Jezus Christus ongehoorzaam zijn en die de antichrist aanbidden, de komende wereldleider, en de satan. En het is ook het oordeel over het vergieten van het onschuldige bloed van hen die in de eindtijd de marteldood zullen sterven vanwege hun geloof. Johannes de Doper noemde het voorbeeld dat Christus de wan in Zijn hand zal hebben, en Zijn dorsvloer grondig zal reinigen. Zijn tarwe zal Hij in de schuur verzamelen, maar het kaf met onuitblusbaar vuur verbranden (Matt. 3:11-12; Luk. 3:16-17; 2 Thess. 1:8; Openb. 4:5; 6:16; 19:11-21; vgl. Jes. 4:4; 5:24; 66:15-16; Jer. 21:14; Zach. 13:9).

4. De doop met water

Hierbij kunnen we onderscheiden tussen:

1. de proselietendoop;
2. de doop van Johannes;
3. tot Mozes gedoopt;
4. facetten van de christelijke doop.

4.1. De proselietendoop

De proselietendoop was de doop waardoor een heiden een proseliet, oftewel een Jodengenoot werd. Door deze doop kreeg hij ook recht op de Joodse voorrechten. Hij werd in hun gemeenschap opgenomen, na doop en besnijdenis. Dit rituele reinigingsbad was in de ogen van de Joden nodig. Zij hadden daarvoor nooit handelingen verricht om ceremoniële reinheid te ontvangen. Het was een Joods gebruik, en niet door God ingesteld. In het Nieuwe Testament lezen we enkele malen over een proseliet, een Jodengenoot.

De Heere Jezus verweet de Farizeeën en Schriftgeleerden dat zij zee en land afreisden om een proseliet te maken (Matt. 23:15). Op het Pinksterfeest waren uit diverse landen vele Joden en proselieten bijeen (Hand. 2:10). Als één van de zeven diakenen werd de Griekssprekende Nicolaüs gekozen, een proseliet uit Antiochië (Hand. 6:5). Nadat de synagoge in Antiochië uitgegaan was, volgden vele van de Joden en godsdienstige proselieten Paulus en Barnabas (Hand. 13:43).

4.2. De doop van Johannes

Deze doop werd ook wel genoemd de doop van de bekering. Dit gaat over hen die berouw hadden over hun zonden en de prediking van Johannes geloofden. Zij lieten zich dopen in de Jordaan. Het verwijt van Johannes aan velen in de toegestroomde menigte was, dat zij geen vrucht voortbrachten in overeenstemming met de bekering (Matt. 3:1-17; Mark. 1:3-12; Luk. 3:3-22; Joh. 1:26-34; Hand. 19:26).

De Heere Jezus was zonder zonde en Hij had geen bekering nodig. Toch liet Hij Zich dopen door Johannes. Door deze handeling maakte Hij zich één met het zondige volk, dat de bekering en de vergeving van de zonden wel nodig had. Om duidelijk te maken Wie de Heere Jezus was, daalde er een duif op Hem neer. Daarna klonk Gods stem uit de hemel, die zei: *“U bent Mijn geliefde Zoon, In U heb Ik Mijn welkbehagen”*.

De Heere Jezus heeft Zelf niet gedoopt, dit deden Zijn discipelen. Wat deze doop inhield, gelijktijdig met het dopen door Johannes, vermeldt de Bijbel niet. Waarschijnlijk had het dezelfde betekenis als de doop van Johannes. Er was immers woordenstrijd tussen een Jood en de discipelen van Johannes over de reiniging, en verontrusting dat de discipelen van Jezus ook doopten (Joh. 3:22-26; 4:1-2).

4.3. Tot Mozes gedoopt

De Heilige Geest gebruikt het voorbeeld van het volk Israël tijdens de uittocht uit Egypte en de doortocht door de Rode Zee. Het is ook een waarschuwing voor christenen om niet dezelfde fouten te maken als Israël door ongehoorzaamheid.

Door de doop in de wolk en in de zee werden de Israëlieten bij hun leider Mozes gevoegd, en volgden zij hem in de woestijn (1 Kor. 10:1-2). Dit is vergelijkbaar met de christelijke doop. Zoals de Israëlieten zich voegden bij Mozes en het land Egypte verlieten, zo belijden christenen door de doop dat zij de wereld verlaten hebben. Egypte is een beeld van de wereld, het systeem waarvan de satan de god is. De zee vormde de scheiding tussen het land Egypte en de woestijn.

Dit is een beeld van de dood van Christus. De zee waardoor zij trokken, betekende de redding van het volk Israël, dat eerder had geschild achter het bloed van het Paaslam. Maar voor de Egyptenaren betekende het de dood. Ook de wolk waarin het volk gedoopt werd, spreekt van Christus en van de Geest. De wolk van Gods aanwezigheid beschermde het volk van God en scheidde het van de Egyptenaren. De wolk stond tussen het volk Israël en de Egyptenaren in, toen die hen achtervolgden. Op gelijke wijze heeft Christus de gelovigen uit de macht van de satan gered. Hij biedt ons Zijn bescherming en zorg op de verdere reis door de woestijn van het leven.

4.4. Facetten van de christelijke doop

4.4.1. Begraven met Christus

Iedereen die belijdenis van zonden doet, zich bekeert en gelooft in de Heiland, wordt door het bloed van Jezus Christus gereinigd van zonden. Men neemt Hem dan aan als Verlosser, en zo wordt het werk van de Heere Jezus toegepast op het hart. De gelovige mag zeggen: Christus stierf voor mij, en ik ben met Hem gestorven (Gal. 2:20; 2 Tim. 2:11; Kol. 2:20; 3:3). Wanneer iemand gestorven is, wordt het lichaam naar het kerkhof gebracht, het terrein van de doden, en daar begraven. Zo heeft de Heere Jezus ingesteld dat van iedereen die met Hem gestorven is, zijn oude mens in symbolisch zin wordt begraven.

De bekering met heel je hart tot God, betekent het oordeel over het zondige vlees uitspreken. De wetenschap dat Christus hiervoor stierf, noemt de Bijbel de besnijdenis van Christus (Rom. 6:3-4; Kol. 2:11-12). Door de doop die daarna volgt, vereenzelvigd de dopeling zich figuurlijk gesproken met de gestorven Christus. Zij die mogen weten met Hem gestorven te zijn, dienen hun leden – die zij vroeger ter beschikking stelden van de zonde – nu aan God toe te wijden als mensen die vanuit de dood levend zijn geworden. Door deze figuurlijke begrafenis wordt het zondige vlees niet weggedaan of verdrongen. Maar de zonde mag niet meer over ons heersen, hoewel de gelovigen na hun bekering nog wel *kunnen* zondigen (Rom. 6:1-14).

Paulus herinnert hier aan de doop. Door het watergraf heeft de christen afscheid genomen van zijn oude leven. Door de doop maakt hij zich één met Christus. Zoals de Heere Jezus Christus als Eersteling is opgewekt uit de doden, zo zullen de gelovigen ook eenmaal opgewekt worden. God ziet hen als met Christus gestorven, en levend gemaakt met Hem. Vanaf de begrafenis van de oude mens is de nieuwe wandel met Christus begonnen. Zoals de Heere letterlijk uit de doden is opgewekt, zo zijn ook allen die opnieuw geboren zijn, met Hem opgewekt in een nieuw leven. Wij laten dit zien in een nieuwe levenswandel, in gemeenschap met Hem.

4.4.2. Afwassing van de zonden

Nadat de Heere Jezus aan Saulus was verschenen en deze in Damascus was aangekomen, kreeg hij het antwoord op zijn eerdere vraag: Heere, wat wilt U dat ik doen zal? Nadat Ananias hem had verteld over de wil van God voor zijn leven en zijn boodschap had beëindigd, zag hij de aarzeling van Paulus en zei tegen hem: Waarom aarzelt u? Sta op, laat u dopen en uw zonden afwassen, onder aanroeping van Zijn Naam. Want ieder die de Naam van de Heere aanroept, wordt behouden. De doop in water – gepaard met bekering en geloof in Jezus Christus – wast figuurlijk de zonden af. De reiniging van onze zonden gebeurt op grond van de waarde van het bloed van Christus (Hand. 2:21; 22:16; 1 Joh. 1:7). Door de doop liet Paulus zien een getuige en discipel van de Heere te zijn, en Hem te willen volgen op de weg – een weg waarvan hij wist dat hij veel smaad en lijden zou ondervinden.

Door de doop belijdt de dopeling dat zijn zonden zijn vergeven en weggedaan. Door het aanroepen van de Naam van de Heere Jezus als Getuige, belijdt iemand

dat dit nu werkelijkheid voor hem is. De dopeling zweert hiermee openlijk zijn oude leven af en toont dat hij Christus wil volgen.

4.4.3. Doop en behoudenis

"(...) toen God in Zijn geduld nog eenmaal wachtte in de dagen van Noach, terwijl de ark gebouwd werd, waarin weinig – dat is acht – mensen behouden werden door het water heen. Het tegenbeeld daarvan, de doop, behoudt nu ook ons. Maar niet als een verwijderen van het vuil van het lichaam, maar als vraag aan God van een goed geweten, door de opstanding van Jezus Christus" (1 Petr. 3:20-21).

In het voorbeeld van Noach en zijn gezin zien we nog een andere betekenis van de doop. In Handelingen 22:16 lezen we dat de doop de zonden afwast. We lezen in de bovengenoemde Bijbelverzen dat de doop niet het vuil van het lichaam wast, of de onreinheid van het vlees verwijdert. We zullen zien dat dit niet in tegenspraak is met elkaar.

De doop die ons redt en behoudt, vindt zijn tegenbeeld in Noach en zijn gezin in de ark die hen veiligheid bood. De zondvloed betekende de ondergang van de oude wereld. Het water dat de aarde verzwolg, droeg echter de ark en plaatste haar op een gereinigde aarde. Het doopwater reinigt het innerlijk van de dopeling niet. Het is een beeld van het oordeel dat Christus in zijn plaats heeft ondergaan. Dat deed Hij door Zijn dood aan het kruis op Golgotha. Zoals het water van de zondvloed al het leven op aarde verzwolg, zo is Jezus Christus de Ark van de behoudenis voor ieder die zich aan Hem toevertrouwt (1 Petr. 2:24; 3:21).

De behoudenis door de doop heeft dus te maken met de uiterlijke positie die de dopeling inneemt op aarde, niet met zijn eeuwige behoudenis. Eerder noemden we al dat de uitdrukking *'behouden'* wil zeggen: dwars door gevaren heen op de bestemde plaats aankomen. In het verhaal van Noach en zijn gezin is de ark hiervan een duidelijke illustratie. De doop geeft dan ook antwoord op de vraag aan God van een goed geweten. De dopeling weet: in Christus ben ik veilig, in Hem ben ik door het oordeel van God heengegaan!

Door de rede die Petrus hield op de Pinksterdag werden velen diep in het hart geraakt. Ze riepen uit: Wat moeten we doen? Het antwoord was tweeledig: ze moesten zich bekeren en zich laten dopen. Door zich te laten dopen en openlijk afstand te nemen van hen die Christus verwierpen, konden zij behouden worden van dit verkeerde geslacht. Ongeveer drieduizend zielen namen op die dag de

dringende, goddelijke boodschap aan, en werden gedoopt (Hand. 2:37-41). Nadat deze gelovige Joden openlijk afstand namen van hen die Christus verwierpen, ontvingen zij de Heilige Geest. Cornelius en zijn huisgenoten ontvingen de Heilige Geest op het moment dat zij tot geloof kwamen, en werden daarna gedoopt. Als gelovigen uit de heidenen hadden zij Christus niet openlijk verworpen (Hand. 10:43-48).

Bij Zijn afscheid had de Heere Jezus tegen de discipelen gezegd: *“Wie gelooft en gedoopt is, zal behouden worden, maar wie niet geloofd zal hebben, zal verdoemd worden.”* Het geloof in Hem beslist de eeuwige behoudenis, niet de doop (Mark. 16:15-16). De gevangenebewaarder vroeg: Wat moet ik doen om behouden te worden. Het antwoord van Paulus en Silas was: *“Geloof in de Heere Jezus en u zult behouden worden, u en uw huis”*. Toen zij het woord van God aan hem en zijn huis hadden uitgelegd, kwamen allen tot geloof en lieten zich daarna dopen (Hand. 16:30-34).

4.4.4. Doop en discipelschap

Een discipel is een leerling, of een volgeling. Aanvankelijk werden de gelovigen discipelen of leerlingen genoemd. Na Handelingen 11:26 werden zij christenen genoemd (Hand. 26:28; 1 Petr. 4:16). In Israël verzamelde een rabbi, een leermeester, veelal jongere leerlingen om zich heen. Hij had als doel zijn leerlingen theorie- en praktijkles te geven, met de bedoeling dat zij zouden worden zoals hij. Zo koos de Heere Jezus uit Zijn volgelingen discipelen uit, om bij Hem te zijn en van Hem te leren. Met het doel het geleerde zelf in praktijk te brengen, zodat anderen het ook zouden leren. Dit betekent dus: luisteren naar de Meester, leren van de Meester en worden zoals Hij (Matt. 10:24-25; Mark. 3:14; 14:70; Hand. 4:13). Bij de doop belijdt men: de Heere Jezus is mijn Meester en ik streek mij ernaar uit te worden zoals Hij.

De discipelen kregen de opdracht om heen te gaan naar alle volken. Ze moesten hen onderwijzen, d.i. hen tot discipelen maken en hen dopen (Matt. 28:19). Gehoorzaam zijn ze aan deze ‘grote opdracht’ begonnen. Eerst in Jeruzalem, daarna in het hele land en vervolgens in andere streken. Velen van hen die de boodschap hoorden, hebben dit werk voortgezet. Niet iedereen heeft de blijde boodschap al gehoord. Elke discipel van de Heere Jezus is ertoe geroepen om waar hij is, met de mogelijkheden en gaven die hij heeft ontvangen, dit werk voort te zetten.

Op de vraag van de discipelen aan de Heere Jezus om een ereplaats te mogen innemen in Zijn Koninkrijk, was het antwoord dat Hij met een doop gedoopt moest worden. Hij zou door de wereld worden verworpen en een vreselijke dood sterven. Die lijdens-doop zou ook hun deel zijn. Over Hem zijn echter al de baren, al de golven van het oordeel, heengegaan. Die wateren konden Zijn liefde niet uitblussen (Matt. 20:20-22; Mark. 12:38; Ps. 42:8; Hoogl. 8:7).

4.4.5. Tot en in Christus gedoopt

Als er in het Oude Testament een brandoffer werd gebracht, was de huid van het geslachte dier voor de priester bestemd (Lev. 7:8). Zo ziet God de gelovige als bekleed met Christus, bekleed met de klederen van het heil, met de mantel van de gerechtigheid (Jes. 61:10). De HEERE liet de profeet Zacharia de hogepriester Jozua zien, terwijl deze werd aangeklaagd door de satan. De vuile kleren werden uitgedaan en feestkleren werden hem aangetrokken (Zach. 3:3-5).

Christus aandoen, of bekleed zijn met Hem, laat onze verantwoordelijkheid als christen zien. De doop is het getuigenis van de dopeling. Door Christus aan te doen, of tot Hem gedoopt te zijn, wil zeggen dat de dopeling zich openlijk één maakt met een verworpen, gestorven en opgestane Heere, en zich met Hem bekleedt. Hij verlangt naar dit nieuwe leven, en laat zijn nieuwe identiteit in zijn handel en wandel zien. Zodat Christus door anderen in hem openbaar en zichtbaar wordt gemaakt (Gal. 3:27; 1:16).

4.4.6. Voor de doden gedoopt

Vanaf de Pinksterdag, bij het ontstaan van de gemeente, tot op vandaag, zijn er velen die beleden hebben een volgeling, een discipel van Jezus Christus te zijn. Zoals binnen een leger een regiment wordt opgericht, bestaat dit regiment na verloop van tijd niet meer uit dezelfde personen. In oorlogstijd sneuvelen er strijders, en in vreedestijd keren er soldaten terug in de burgermaatschappij. Zo wijzigt het christelijk getuigenis voortdurend. Vele miljoenen christenen zijn er in deze tweeduizend jaar overleden. Nieuwe bekeerlingen nemen als getuigen van Christus door de doop de plaats in van gelovigen die gestorven zijn (1 Kor. 15:29).

Een grote dwaling van de Mormonen is dat zij leren dat een nu levend persoon zich kan laten dopen in de plaats van zijn voorouders. En zichzelf meerdere keren

kan laten dopen, steeds voor andere voorouders. Maar dat is niet de bedoeling van deze woorden van de apostel.

4.4.7. Dopen als daad van gehoorzaamheid

Predikers moeten dopen, en bekeerlingen moeten zich laten dopen. De doop is niet iets wat christenen door hun levenspraktijk eerst moeten bewijzen. De doop volgt op de bekering. De dopeling heeft zijn zonden aan God beleden. De doper geeft aan zijn verzoek gehoor om hem daarna te dopen. Er moet wel een breken met de zonde, en berouw over de vroegere zondige levensstijl zichtbaar zijn.

"Bekeer u en laat een ieder van u gedoopt worden in de Naam van Jezus Christus, tot vergeving van de zonden" (Hand. 2:38). Deze woorden richtte Petrus aan het einde van zijn toespraak op de Pinksterdag tot de Joden. Hij zag de verslagenheid van hun harten. De dag erna riep Petrus tot het toegestroomde volk: "Kom tot inkeer, toon berouw en bekeer u" (Hand. 2:38; 3:19). Want ze beseften niet Wie zij hadden gedood. Velen hebben vanaf die dag tot op heden gehoor gegeven aan deze oproep. Zij lieten zich na hun bekering dopen.

Wanneer iemand zich laat dopen, belijdt hij openlijk de Heere Jezus als de Heere (Grieks = *kurios*). Je aanvaardt Hem, en wilt voor Hem leven. Daarmee geef je aan een discipel van de Heere Jezus te zijn en Hem te willen volgen. Niet iedereen kan zich het moment herinneren dat hij of zij opnieuw geboren is. Maar wel het moment, de dag waarop men zich liet dopen. De doop is een markeringspunt in het leven van de christen.

4.4.8. Wie werden er gedoopt in de eerste gemeente?

We lezen het in het boek Handelingen:

- 'Zij nu die Zijn woord met vreugde aannamen, werden gedoopt' (Hand. 2:41).
- 'Maar toen zij Filippus geloofde, die het evangelie van het Koninkrijk van God en van de Naam van Jezus Christus verkondigde, werden zij gedoopt, zowel mannen als vrouwen' (Hand. 8:12).

- ‘Als u met heel uw hart gelooft, is het geoorloofd. En de kamerheer uit Ethiopië antwoordde en zei: Ik geloof dat Jezus Christus de Zoon van God is’ (Hand. 8:37-38).
- ‘Paulus werd ziende, en hij stond op en werd gedoopt’ (Hand. 9:18).
- Cornelius en zijn huis: ‘Allen die zijn woord hoorden (...) werden gedoopt’ (Hand. 10:32-48).
- Lydia en haar huisgenoten (Hand. 16:15).
- Paulus sprak het woord van de Heere tot de cipier, en tot allen die in zijn huis waren. Hij werd onmiddellijk gedoopt met al de zijnen. En hij verheugde zich dat hij met al zijn huisgenoten tot geloof in God gekomen was (Hand. 16:32-34).
- Crispus, het hoofd van de synagoge, geloofde met heel zijn huis in de Heere, en velen van de Korintiërs die Paulus hoorden, geloofden en werden gedoopt (Hand. 18:8).
- Aan de volgelingen van Johannes de Doper was gepredikt dat zij moesten geloven in Hem, Die na hem kwam. Nadat zij de boodschap van Paulus hadden gehoord, werden zij gedoopt in de Naam van de Heere Jezus Christus. Het geloof is immers uit het horen (Hand. 19:4-7; Rom. 10:8-18).
- Paulus vroeg direct aan de Heere Jezus: Wat moet ik doen? Hij kreeg als antwoord: Ga naar Damascus. Daar zal u verteld worden wat u moet doen. Na drie dagen kreeg hij door middel van Ananias antwoord. Daarna zei Ananias: Sta op, laat u dopen (Hand. 22:10, 16).

4.4.9. Zijn er voorschriften om te dopen?

Door de voorbeelden in het boek Handelingen is het wel duidelijk hoe het moet. Daar staat dat zij die het woord van God hoorden, de boodschap aannamen en nadat zij tot bekering en geloof kwamen, zich direct lieten dopen. Dit waren zowel mannen als vrouwen. Het avondmaal werd later ingesteld voor hen die het nodige begrepen, voor 'verstandigen' (1 Kor. 10:15). Dus mensen die inzien wat het avondmaal inhoudt. De doop is de vraag van iemand die gelooft en zich wil laten dopen. Doop en bekering, en vervolgens een nieuwe levenswandel, horen bij elkaar. Dit zagen we eerder al.

Om te kunnen dopen, dient er water aanwezig te zijn, zodat de dopeling daarin kan ondergaan. Het is immers de symbolische begrafenis van de oude mens, die met Christus is gestorven, en het bekleed worden met Hem en het één zijn met Hem. We lezen in de Bijbel niet over een speciale bevoegdheid die een gelovige moet hebben om een pasbekeerde te dopen. In principe kan elke broeder door de Heere Jezus hiervoor gebruikt worden. Hoewel door de dienst van Paulus velen tot bekering en geloof zijn gekomen, heeft hij slechts enkele bekeerlingen gedoopt. Hij noemt de namen van Crispus en Gajus, en het huisgezin van Stefanus. Hij had niet gedoopt om de indruk te wekken dat de bekeerlingen van hem zouden worden. Zij moesten volgelingen van Christus zijn. Zijn opdracht was het Woord te prediken, en zijn helpers doopten (1 Kor. 1:12-17).

De Heere Jezus is het, Die aan Zijn discipelen de opdracht heeft gegeven om te dopen. Vandaar dat iemand die doopt veelal zegt: 'Broeder..., zuster..., ik doop u in de Naam van de Heere Jezus'. Wie doopt, doet dit in opdracht van, en op grond van het gezag van de Meester.

Een standaardformule die men uitspreekt bij het dopen, schrijft Gods Woord niet voor. Wel dat wie doopt, uitspreekt dat hij iemand doopt tot de Naam van de Vader en van de Zoon en van de Heilige Geest. Dit is de volle openbaring van God in het Nieuwe Testament, wat meer is dan de naam Jahweh waarmee God Zich aan Israël had bekendgemaakt. *Dopen tot* Hem wil zeggen: bij Zijn getuigenis op aarde te behoren (vgl. Deut. 6:4; Matt. 28:19).

*Het is des Heilands liefste wens
dat, wie Zijn Naam belijden,
niet leven naar de oude mens,
maar als door Hem bevrijden.
Als u met Hem gekruisigd bent,
is u ook de macht gegeven
om door die doop te allen tijd
naar de nieuwe mens te leven.*

Johannes de Heer 550:2